

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2015/720**z 29. apríla 2015,****ktorou sa mení smernica 94/62/ES, pokiaľ ide o zníženie spotreby ľahkých plastových tašiek****(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽³⁾,

keďže:

- (1) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES ⁽⁴⁾ bola prijatá s cieľom zabrániť vplyvu obalov a odpadov z obalov na životné prostredie alebo ho znížiť. Aj napriek tomu, že plastové tašky predstavujú obaly v zmysle uvedenej smernice, nie sú v nej obsiahnuté osobitné opatrenia o spotrebe takýchto tašiek.
- (2) Výsledkom súčasných úrovní spotreby plastových tašiek sú veľké množstvá odpadu a neefektívne využívanie zdrojov a ak sa neprijmú žiadne opatrenia, očakáva sa zvýšenie týchto úrovní. Odhadzovanie plastových tašiek vedie k znečisťovaniu životného prostredia a zhoršuje rozšírený problém s odpadom vo vodných útvaroch, ktorý ohrozuje vodné ekosystémy na celom svete.
- (3) Okrem toho má hromadenie plastových tašiek v životnom prostredí jednoznačne negatívny vplyv na určité hospodárske činnosti.
- (4) Plastové tašky s hrúbkou steny menšou ako 50 mikrónov (ďalej len „ľahké plastové tašky“), ktoré predstavujú veľkú väčšinu celkového množstva plastových tašiek spotrebúvaných v Únii, sa opätovne nepoužívajú tak často ako hrubšie plastové tašky. Ľahké plastové tašky sa teda stávajú rýchlejšie odpadom a častejšie sa odhadzujú do odpadu vzhľadom na ich ľahkú hmotnosť.
- (5) Súčasná miera recyklácie ľahkých plastových tašiek sú veľmi nízke a vzhľadom na mnohé praktické a ekonomické ťažkosti nie je pravdepodobné, že v blízkej budúcnosti dosiahnu významnú úroveň.
- (6) V súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva je na prvom mieste prevencia. Plastové tašky slúžia na viaceré účely a ich spotreba bude pokračovať aj v budúcnosti. Aby sa zabezpečilo, že potrebné plastové tašky neskončia ako odpad v životnom prostredí, mali by sa zaviesť primerané opatrenia a spotrebiteľia by mali byť informovaní o riadnom spracovaní odpadu.
- (7) Úrovně spotreby plastových tašiek sa v rámci Únie v dôsledku rozdielov v spotrebných návykoch, informovanosti, pokiaľ ide o životné prostredie, a účinnosti politických opatrení prijatých členskými štátmi značne líšia. Niektorým členským štátom sa podarilo značne znížiť úroveň spotreby plastových tašiek, pričom priemerná úroveň spotreby v siedmich členských štátoch s najnižšou spotrebou predstavuje iba 20 % priemernej spotreby Únie.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 214, 8.7.2014, s. 40.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 174, 7.6.2014, s. 43.

⁽³⁾ Pozícia Európskeho parlamentu zo 16. apríla 2014 (zatiaľ neuvěřená v úradnom vestníku) a pozícia Rady v prvom čítaní z 2. marca 2015 (zatiaľ neuvěřená v úradnom vestníku). Pozícia Európskeho parlamentu z 28. apríla 2015 (zatiaľ neuvěřená v úradnom vestníku).

⁽⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov (Ú. v. ES L 365, 31.12.1994, s. 10).

- (8) Dostupnosť a presnosť údajov o aktuálnych úrovniach spotreby ľahkých plastových tašiek sa v jednotlivých členských štátoch líši. Presné a porovnateľné údaje o spotrebe sú kľúčovým prvkom na posúdenie účinnosti opatrení na zníženie spotreby a na zabezpečenie jednotných podmienok ich vykonávania. Preto by sa s cieľom monitorovať pokrok v znižovaní spotreby ľahkých plastových tašiek mala vypracovať spoločná metodika na výpočet ročnej spotreby takýchto tašiek na osobu.
- (9) Okrem toho sa preukázalo, že pri dosahovaní akýchkoľvek cieľov, pokiaľ ide o zníženie spotreby plastových tašiek, zohrávajú rozhodujúcu úlohu informácie pre spotrebiteľov. Je preto potrebné vyvinúť úsilie na inštitucionálnej úrovni, aby sa zvýšila informovanosť o vplyve plastových tašiek na životné prostredie a skoncovalo sa s aktuálnym vnímaním plastu ako neškodného a lacného tovaru.
- (10) Členské štáty by mali v záujme podpory trvalého zníženia úrovne priemernej spotreby ľahkých plastových tašiek prijať opatrenia na významné zníženie spotreby ľahkých plastových tašiek v súlade s celkovými cieľmi politiky Únie v oblasti odpadov a hierarchiou odpadového hospodárstva podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES⁽¹⁾. Takéto opatrenia na zníženie spotreby by mali zohľadňovať súčasné úrovne spotreby plastových tašiek v jednotlivých členských štátoch, pričom vyššie úrovne si vyžadujú vyššie úsilie, a mali by zohľadňovať aj zníženia, ktoré sa už dosiahli. S cieľom monitorovať pokrok dosiahnutý v znižovaní spotreby ľahkých plastových tašiek je potrebné, aby vnútroštátne orgány poskytovali údaje o ich spotrebe v súlade s článkom 12 smernice 94/62/ES.
- (11) Opatrenia, ktoré prijímú členské štáty, môžu zahŕňať používanie hospodárskych nástrojov, ako je napríklad stanovovanie cien, dane a odvody, ktoré sa ukázali byť mimoriadne efektívne pri znižovaní spotreby plastových tašiek, a obchodné obmedzenia, ako sú napríklad zákazy na základe výnimiek z článku 18 smernice 94/62/ES, za predpokladu, že uvedené obmedzenia sú primerané a nediskriminačné.
- (12) Uvedené opatrenia sa môžu líšiť podľa vplyvu ľahkých plastových tašiek na životné prostredie pri ich zhodnocovaní alebo zneškodňovaní, podľa ich vlastností súvisiacich s recykláciou a kompostovaním, podľa ich životnosti alebo ich špecifického plánovaného použitia a vzhľadom na akékoľvek možné nepriaznivé účinky ich nahradenia.
- (13) Členské štáty sa môžu rozhodnúť udeliť výnimku pre plastové tašky s hrúbkou steny menšou ako 15 mikrónov (ďalej len „veľmi ľahké plastové tašky“) poskytované ako primárny obal pre nebalené potraviny, ak sa to vyžaduje na hygienické účely alebo ak ich použitie pomáha predchádzať plytvaniu potravinami.
- (14) Členské štáty môžu voľne použiť príjmy vytvorené prostredníctvom opatrení prijatých podľa smernice 94/62/ES na dosiahnutie trvalého zníženia spotreby ľahkých plastových tašiek.
- (15) Pri znižovaní spotreby plastových tašiek môžu zohrávať dôležitú úlohu informačné programy pre spotrebiteľov vo všeobecnosti, ako aj vzdelávacie programy pre deti.
- (16) Európska norma EN 13432 s názvom Požiadavky na obaly zhodnotiteľné kompostovaním a biodegradáciou – Skúšobná schéma a kritériá hodnotenia na konečnú prijateľnosť obalov stanovuje vlastnosti, ktoré materiál musí mať, aby sa mohol považovať za „kompostovateľný“, t. j. aby sa dal recyklovať prostredníctvom procesu zhodnocovania organickej hmoty pozostávajúceho z kompostovania a anaeróbnej digestie. Komisia by mala požiadať Európsky výbor pre normalizáciu, aby vypracoval osobitnú normu pre obaly vhodné na domáce kompostovanie.
- (17) Je dôležité zabezpečiť, aby boli označenia alebo značky biodegradovateľných a kompostovateľných plastových tašiek rozpoznateľné v celej Únii.
- (18) Niektoré plastové tašky výrobca označuje ako „oxo-biodegradovateľné“ alebo „oxo-degradovateľné“. V takých taškách sú do bežných plastov pridané prídavné látky. Z dôvodu výskytu týchto prídavných látok sa plast časom rozpadáva na malé častice, ktoré zostávajú v životnom prostredí. Preto môže byť zavádzajúce označovať takéto tašky ako „biodegradovateľné“, pretože nemusia vyriešiť problém s odpadmi, ale naopak môžu viesť k zvýšeniu znečisťovania. Komisia by mala preskúmať vplyv používania oxo-degradovateľných plastových tašiek na životné prostredie a predložiť Európskemu parlamentu a Rade správu, ktorá bude v prípade potreby obsahovať aj súbor opatrení na obmedzenie ich spotreby alebo zníženie ich škodlivých vplyvov.

(1) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3).

- (19) Opatrenia, ktoré členské štáty prijímajú na zníženie spotreby plastových tašiek, by mali viesť k trvalému zníženiu spotreby ľahkých plastových tašiek a nemali by viesť k celkovému nárastu výroby obalov.
- (20) Opatrenia stanovené v tejto smernici sú v súlade s oznámením Komisie s názvom Plán pre Európu efektívne využívajúcu zdroje a mali by prispieť k opatreniam proti odhadzovaniu odpadu do mora prijatým v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/56/ES⁽¹⁾.
- (21) Smernica 94/62/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Smernica 94/62/ES sa mení takto:

1. V článku 3 sa vkladajú tieto body:

- „1a. ‚plast‘ je polymér v zmysle článku 3 bodu 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 (*), do ktorého sa mohli pridať prídavné látky alebo iné látky a ktorý je schopný fungovať ako hlavná štruktúrna zložka tašiek;
- 1b. ‚plastové tašky‘ sú tašky s uchami alebo bez nich, vyrobené z plastu, ktoré sa poskytujú spotrebiteľom na mieste predaja tovaru alebo výrobkov;
- 1c. ‚ľahké plastové tašky‘ sú plastové tašky s hrúbkou steny menšou ako 50 mikrónov;
- 1d. ‚veľmi ľahké plastové tašky‘ sú plastové tašky s hrúbkou steny menšou ako 15 mikrónov, ktoré sa vyžadujú na hygienické účely alebo sa poskytujú ako primárny obal pre nebalené potraviny, keď to pomáha predchádzať plytvaniu potravinami;
- 1e. ‚oxo-degradovateľné plastové tašky‘ sú plastové tašky vyrobené z plastových materiálov obsahujúcich prídavné látky, ktoré urýchľujú rozpad plastového materiálu na mikročastice.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1).“

2. V článku 4 sa vkladajú tieto odseky:

„1a. Členské štáty prijímajú opatrenia na dosiahnutie trvalého zníženia spotreby ľahkých plastových tašiek na svojom území.

Uvedené opatrenia môžu zahŕňať použitie vnútroštátnych cieľov v oblasti zníženia spotreby, zachovanie alebo zavedenie hospodárskych nástrojov, ako aj obchodných obmedzení odchylné od článku 18 za predpokladu, že uvedené obmedzenia sú primerané a nediskriminačné.

Takéto opatrenia sa môžu líšiť podľa vplyvu ľahkých plastových tašiek na životné prostredie, keď sa zhodnocujú alebo zneškodňujú, ich kompostovacích vlastností, životnosti alebo ich špecifického plánovaného použitia.

Opatrenia prijaté členskými štátmi musia zahŕňať jednu alebo obidve tieto možnosti:

- a) prijatie opatrení, ktorými sa zabezpečí, že úroveň ročnej spotreby nepresiahne 90 ľahkých plastových tašiek na osobu k 31. decembru 2019 a 40 ľahkých plastových tašiek na osobu k 31. decembru 2025 alebo rovnocenné ciele stanovené v jednotkách hmotnosti. Veľmi ľahké plastové tašky sa môžu vylúčiť z vnútroštátnych cieľov pre spotrebu;
- b) prijatie nástrojov, ktorými sa zabezpečí, že od 31. decembra 2018 sa ľahké plastové tašky nebudú na mieste predaja tovaru alebo výrobkov poskytovať zdarma, pokiaľ sa nevykonajú rovnako účinné nástroje. Veľmi ľahké plastové tašky sa môžu z uvedených opatrení vylúčiť.

(1) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/56/ES zo 17. júna 2008, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti morskej environmentálnej politiky (rámcová smernica o morskej stratégii) (Ú. v. EÚ L 164, 25.6.2008, s. 19).

Od 27. mája 2018 členské štáty pri poskytovaní údajov o obaloch a odpadoch z obalov Komisii v súlade s článkom 12 nahlasujú ročnú spotrebu ľahkých plastových tašiek.

Komisia do 27. mája 2016 prijme vykonávací akt, ktorým sa stanoví metodika na výpočet ročnej spotreby ľahkých plastových tašiek na osobu a upravia sa formáty na podávanie správ prijaté podľa článku 12 ods. 3. Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s regulačným postupom uvedeným v článku 21 ods. 2.

1b. Bez toho, aby bol dotknutý článok 15, môžu členské štáty v súvislosti s akýmkoľvek druhom plastových tašiek bez ohľadu na ich hrúbku steny prijať opatrenia, ako sú napríklad hospodárske nástroje a vnútroštátne ciele v oblasti zníženia spotreby.

1c. Komisia a členské štáty aspoň v priebehu prvého roka po 27. novembri 2016 aktívne podporujú verejné informačné a osvetové kampane o nepriaznivom vplyve nadmernej spotreby ľahkých plastových tašiek na životné prostredie.“

3. Vkladá sa tento článok:

„Článok 8a

Špecifické opatrenia pre biodegradovateľné a kompostovateľné plastové tašky

Komisia do 27. mája 2017 prijme vykonávací akt, ktorým sa stanovia špecifikácie označení alebo značiek na zabezpečenie rozpoznania biodegradovateľných a kompostovateľných plastových tašiek v celej Únii a na poskytnutie správnych informácií spotrebiteľom o kompostovacích vlastnostiach takýchto tašiek. Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s regulačným postupom uvedeným v článku 21 ods. 2.

Členské štáty najneskôr do osemnástich mesiacov po prijatí uvedeného vykonávacieho aktu zabezpečia, aby biodegradovateľné a kompostovateľné plastové tašky boli označené v súlade so špecifikáciami stanovenými v uvedenom vykonávacom akte.“

4. Vkladá sa tento článok:

„Článok 20a

Podávanie správ o plastových taškách

1. Komisia do 27. novembra 2021 predloží Európskemu parlamentu a Rade správu, v ktorej posúdi účinnosť opatrení uvedených v článku 4 ods. 1a na úrovni Únie v boji proti odpadu, pri zmene správania sa spotrebiteľov a pri podpore prevencie odpadov. Ak posúdenie preukáže, že prijaté opatrenia nie sú účinné, Komisia preskúma ďalšie možné spôsoby na dosiahnutie zníženia spotreby ľahkých plastových tašiek vrátane stanovenia realistických a dosiahnuteľných cieľov na úrovni Únie a v prípade potreby predloží legislatívny návrh.

2. Komisia do 27. mája 2017 predloží Európskemu parlamentu a Rade správu, v ktorej preskúma vplyv používania oxo-degradovateľných plastových tašiek na životné prostredie, a v prípade potreby predloží legislatívny návrh.

3. Komisia do 27. mája 2017 posúdi vplyv rôznych možností zníženia spotreby veľmi ľahkých plastových tašiek z hľadiska životného cyklu a v prípade potreby predloží legislatívny návrh.“

5. V článku 22 ods. 3a sa prvý pododsek nahrádza takto:

„3a. Za predpokladu, že sa dosiahnu ciele stanovené v článku 4 a článku 6, môžu členské štáty transponovať ustanovenia článku 4 ods. 1a a článku 7 prostredníctvom dohôd medzi príslušnými orgánmi a dotknutými hospodárskymi sektormi.“

Článok 2

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr 27. novembra 2016. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravujú členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných opatrení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 29. apríla 2015

Za Európsky parlament
predseda
M. SCHULZ

Za Radu
predsedníčka
Z. KALNIŅA-LUKAŠEVICA
